Del projecte CONEXITO (Plan I+D+i, 2008-2011) a les Tertúlies Literàries Dialògiques a l'aula: transferir actuacions educatives d'èxit

Entitat que finança: Consell Social i Institut de Ciències de l'Educació de la URV, en el marc dels Ajuts Pont 2014-2015

Durada: curs 2014- 2015

Resum

Aquest projecte compta amb la finalitat de millorar l'aprenentatge i la convivència a dos centres d'educació infantil i primària (l'Escola Àngel Guimerà del Vendrell i l'Escola Mediterrani, de Tarragona) a partir de l'aplicació d'una actuació educativa d'èxit reconeguda internacionalment: les Tertúlies Literàries Dialògiques¹. Es tracta d'una actuació basada en la lectura dialògica en la qual les persones participants llegeixen i debaten obres de la literatura clàssica universal seguint els preceptes de l'aprenentatge dialògic.

D'altra banda, el projecte compta amb la voluntat d'establir vincles d'estreta col·laboració entre els centres educatius i el coneixement que es genera des de la Universitat. Concretament, pretén la col·laboració de les dues escoles amb professorat del Departament de Pedagogia de la URV amb la finalitat última d'aplicar els resultats i les evidències científiques que es desenvolupen en el marc de la investigació que es realitza. En el projecte que ens ocupa, el dia a dia de l'aula de les dues escoles participants es relaciona amb una recerca del Plan Nacional I+D+i (2008-2011): *CONEXITO*². *La mejora de la convivencia y del aprendizaje en los centros educativos de primaria y secundaria con alumnado inmigrante*.

El projecte CONEXITO va ser dirigit per la Dra. Carme Garcia Yeste, professora del Departament de Pedagogia de la Universitat Rovira i Virgili, i va comptar amb la participació d'investigadors/es de 7 universitats de l'estat espanyol. L'objectiu principal va ser conèixer les pràctiques educatives que es desenvolupen en centres educatius de primària i secundària amb alumnat immigrant per a veure quines promouen l'èxit educatiu i la millora de la convivència i quines no. En aquest sentit,

tenint en compte que els dos centres educatius que participen en aquest projecte compten amb un elevat nombre d'alumnat immigrant i/o pertanyent a minories ètnies, els resultats del projecte CONEXITO són transferibles. Una de les pràctiques promotores de l'èxit educatiu i de la millora de la convivència que es va conformar com a resultat del projecte CONEXITO van ser les Tertúlies Literàries Dialògiques, una pràctica reconeguda en el projecte INCLUD-ED³, projecte del VI Programa Marc Europeu i del qual la Dra. García Yeste en va ser membre, com a actuació que promou la superació del fracàs escolar.

El projecte consisteix fonamentalment a realitzar tertúlies literàries dialògiques a cada un dels centres educatius, moderades pel professorat participant al projecte. L'alumnat de les dues escoles llegiran i debatran les mateixes obres literàries durant el primer i el segon trimestre del curs: l'alumnat de 4t de primària farà tertúlia amb l'obra *Platero y Yo*, de Juan Ramón Jiménez; els nens i nenes de 5è de primària llegiran i debatran l'obra *Oliver Twist*, de Charles Dickens i, per últim, l'alumnat de 6è de primària realitzarà la tertúlia amb l'obra *El Quijote*, de Miguel de Cervantes. Finalment, al tercer trimestre, l'alumnat de cicle superior de les dues escoles realitzaran una tertúlia literària dialògica conjunta que tindrà lloc de manera virtual a través de videoconferència.

Altres accions que es desenvolupen en el marc d'aquest projecte són la formació per al professorat responsable de moderar tertúlies literàries dialògiques a cada una de les escoles; i diverses trobades de l'equip del projecte per a realitzar una avaluació formativa en la que es realitzarà un seguiment del projecte i s'avaluarà periòdicament l'impacte en els objectius previstos.

Membres

Escola Àngel Guimerà (El Vendrell): Irene Ortoll Espinet (coordinadora), Gloria Sanz García, Ana-Isabel Rufas Bolea, Amèlia Serres Ardèvol, Elisabet Claver López, Ester Pena Rodríguez, Raquel Muñoz Giradles, Maitane Prats Mateu, Josefa Cuenca Sancho, Vanesa Fuentes Beltrán, Magdalena Pino Mauri, Nausica Vidal Via, Mª Concepció Bové Falceto, Rosa Mª Carré Gaya, Montserrat Rovira Queralt, Juan J. Parreu Ruiz i Isabel Fernández Lázaro.

Escola Mediterrani (Tarragona): Maria Teresa Minguillón Ferré (coordinadora), Eva Ausensi Ruiz, Maria Antònia Ibañez Serrahima, Maria Cristina Ximenis Morató, Àlex Muñoz Pérez, Maria Teresa Castañeda Ramos, Lorena Holm Aranda i Marta Goñi Peña.

Departament de Pedagogia (Universitat Rovira i Virgili): Carme Garcia Yeste, Aitor Gómez González, Noemí Martín Casabona, Joan Cabré Olivé i María José Domínguez González.

Notes

¹ http://utopiadream.info/ca/?page_id=79

<http://confapea.org/tertulias/>

² <http://pedagogia.fcep.urv.cat/convivenciayaprendizaje/index.htm>

³ <http://creaub.info/included/>